

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ НІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ТА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

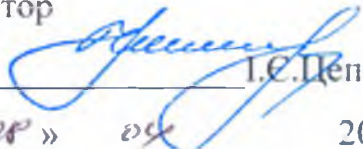

<http://www.cl-learn.pu.if.ua>

“ЗАТВЕРДЖЕНО”

Голова приймальної комісії

ректор

І.С.Цепенда

« 28 » 04 2014 р.

Програма

**вступних випробувань з «Української мови та літератури»
на перепідготовку спеціалістів з присвоєнням кваліфікації
за спеціальностями 7.01010101 «Дошкільна освіта», 7.01010201
«Початкова освіта», 7.01010601 «Соціальна педагогіка»**

“СХВАЛЕНО”

На засіданні Приймальної комісії
університету

протокол № 5

від « 28 » 04 2014р.

Зміст

Вступ.....	3
1. Орієнтовний перелік питань, які виносяться на вступне випробування	4
2. Структура вступного випробування.....	11
3. Критерії оцінювання.....	12
4. Рекомендована література	13

Вступ

Програма вступного випробування з української мови та літератури призначена для вступників Навчально-наукового інституту післядипломної освіти та дистанційного навчання на спеціальності 7.01010101 «Дошкільна освіта», 7.01010201 «Початкова освіта», 7.01010601 «Соціальна педагогіка».

Програма вступного випробування охоплює всі основні розділи програми з української мови та літератури для загальноосвітніх шкіл. У ній стисло наведено понятійний апарат, яким повинен володіти абітурієнт. Також вказано перелік основних питань, які виносяться на вступне випробування. Програма також містить критерії оцінювання та список рекомендованої літератури.

I. Орієнтовний перелік питань, які виносяться на вступне випробування

Розділ 1. Фонетика і графіка. Орфоепія і орфографія. Звуки мови. Голосні і приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки і глухі. Подовжені звуки. Букви й інші графічні засоби. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв *я, ю, є, ї, щ* та буквосполучень *дз, дзь, дж*. Склад. Наголос. Ненаголошені голосні, їх вимова і позначення на письмі. Вимова приголосних звуків та позначення їх на письмі. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Чергування *у – в, і – й*. Орфограма. Орфографічна помилка. Правила вживання апострофа, м'якого знака. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних та збігу однакових приголосних звуків. Написання слів іншомовного походження.

Розділ 2. Будова слова, словотвір і орфографія. Спільнокореневі слова і форми слова. Основа слова і закінчення змінних слів. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Найпоширеніші чергування голосних і приголосних звуків. Вимова і написання префіксів *з- (зі-, с-), роз-, без-, пре-, при-, прі*. Змінювання і творення слів. Основні способи словотворення в українській мові. Зміни приголосних при творенні слів. Правопис складних і складноскорочених слів.

Розділ 3. Лексикологія і фразеологія. Поняття про лексику. Лексичне значення слова. Однозначні і багатозначні слова. Пряме і переносне значення слів. Синоніми, антоніми, омоніми. Загальновживані слова. Діалектні та професійні слова. Запозичені слова. Застарілі слова. Неологізми. Поняття про фразеологізми. Фразеологізми в ролі членів речення.

Розділ 4. Морфологія і орфографія. Поняття про самостійні та службові частини мови. Іменник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменник: назви істот і неістот, загальні і власні назви. Рід, число, відмінки іменників. Типи відмін іменників. Незмінні іменники. Способи творення іменників. Правопис відмінкових закінчень іменників. Правопис найуживаніших суфіксів. Велика буква у власних назвах. Прикметник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Якісні, відносні та присвійні прикметники. Повні і короткі форми прикметників. Ступені порівняння прикметників, їх утворення. Відмінювання прикметників. Способи творення прикметників. Правопис відмінкових закінчень і найуживаніших суфіксів прикметників. Написання складних прикметників. Числівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Числівники кількісні (на означення цілих чисел, дробових та збірних) і порядкові. Числівники прості і складні. Відмінювання кількісних і порядкових числівників. Правопис числівників. Займенник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників. Відмінювання займенників. Правопис займенників. Дієслово як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Неозначена форма дієслова. Види дієслів. Способи дієслів (дійсний, умовний, наказовий). Часи дієслів. Дієслова I і II дієвідмін. Особа і число (в теперішньому і майбутньому часі). Безособові дієслова. Способи творення дієслів. Правопис дієслів. Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні і пасивні дієприкметники, їх творення.

Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові дієслівні форми на *-но*, *-то*. Правопис дієприкметників. Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки і синтаксична роль. Дієприслівники недоконаного і доконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот. Правопис дієприслівників. Прислівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників. Способи їх творення. Правопис прислівників. Прийменник як службова частина мови. Непохідні і похідні прийменники. Правопис прийменників разом, окремо і через дефіс. Сполучник як службова частина мови. Сполучники сурядності і підрядності. Правопис сполучників разом і окремо. Частина як службова частина мови. Формотворчі, заперечні та модальні частки. Написання часток *бо*, *но*, *то*, *от*, *таки*. *Не* з різними частинами мови. Вигук як частина мови. Правопис вигуків.

Розділ 5. Синтаксис і пунктуація. Словосполучення. Будова і типи словосполучень за способом вираження головного слова. Типи підрядного зв'язку (узгодження, керування, прилягання). Просте речення. Види речень за метою висловлювання: розповідні, питальні, спонукальні. Окличні речення. Члени речення (підмет і присудок; присудок простий і складений; додаток, означення, обставини) і способи їх вираження. Прикладка як різновид означення. Порівняльний зворот. Розділові знаки в кінці речення. Тире між підметом і присудком. Розділові знаки при прикладках і порівняльних зворотах. Речення двоскладні і односкладні. Різновиди односкладних речень. Повні і неповні речення. Тире в неповних реченнях. Однорідні члени речення. Узагальнююче слово при однорідних членах речення. Однорідні й неоднорідні означення. Розділові знаки при однорідних членах речення. Звертання і вставні слова (словосполучення, речення). Розділові знаки при них. Відокремлені другорядні члени речення (в тому числі уточнювальні). Розділові знаки при відокремлених членах. Складне речення, його типи. Складносурядне сполучникове речення. Складнопідрядне речення із сполучниками і сполучними словами. Основні види підрядних речень. Складне речення з кількома підрядними. Розділові знаки в складносурядному і складнопідрядному реченнях. Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому реченні. Складне речення з різними видами сполучникового і безсполучникового зв'язку. Розділові знаки в ньому. Пряма й непряма мова. Цитата. Діалог. Розділові знаки при прямій мові, цитаті, діалозі.

Розділ 6. Відомості про мовлення. Поняття про спілкування і мовлення. Ситуація спілкування: адресат (той, хто говорить чи пише) і адресант мовлення, мета й умови спілкування, повідомлення (висловлювання), його зміст і форма. Тема й основна думка висловлювання. Різновиди мовленнєвої діяльності: говоріння, писання, читання, слухання. Основні вимоги до мовлення: змістовність, послідовність, багатство, точність, виразність, доречність, правильність; мовленнєві помилки. Етика спілкування й етикет. Поняття про текст. Поділ тексту на абзаци. Мовні засоби зв'язку речень у тексті.

Поняття про стилі мовлення: розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий і публіцистичний. Поняття про типи мовлення: розповідь, опис, роздум.

Українська література

Розділ 1. Усна народна творчість.

Поняття про основні жанри фольклору: думи, балади, прислів'я і приказки, загадки, казки і легенди; календарно-обрядові пісні, народна драма; весільні пісні (на вибір), пісні-балади "Бондарівна", "Козака несуть", історичні пісні "Зажурилась Україна", "Пісня про Байду", "Ой Морозе, Морозенку", думи "Козак Голота", "Маруся Богуславка", "Хмельницький і Барабаш" стрілецькі пісні: "Ой у лузі червона калина", "Гей, там при долині", "Гей, видно село", "Засумуй, трембіто". Художня образність та сюжетно-композиційні особливості.

Розділ 2. Література Київської Русі та давнє письменство.

"Повість минулих літ", "Галицько-Волинський літопис": елементи художності. "Слово о полку Ігоревім": історичне підґрунтя, проблема авторства, образ Руської землі, персональний світ.

Література українського бароко (оглядово). Полемічна творчість і памфлети Івана Вишенського ("Послання до єпископів"). Григорій Сковорода "Всякому городу нрав і права", байка "Бджола і Шершень", філософський трактат "Алфавіт, або Буквар світу". Біблійна основа творчості та вчення про самопізнання і "сродный труд".

Розділ 3. Література ХІХ століття.

Основні художні напрями (класицизм, романтизм, початкові форми реалізму). Бурлескна стильова течія.

Котляревський І. "Енеїда": Історія створення, національний колорит, алюзії на українську історію, бурлескний гумор і народна українська мова. "Наталка Полтавка": Сценічне життя, торжество народної етики. Наталка як уособлення кращих рис української жінки.

Квітка-Основ'яненко "Маруся": гуманістичний пафос, християнські ідеали, етнографічне тло, стилістика сентименталізму. "Конотопська відьма": сатира і українська міфологія.

Поети-романтики (оглядово). Поняття про романтизм.

Літературне угруповання "Руська трійця" і збірник "Русалка Дністровая" (оглядово).

Маркіян Шашкевич "О Наливайку", "Слово до читателів руського язика ("Руська мати нас родила").

Шевченко Т.Г. Геніальний поет, мислитель, пророк національного відродження. Рання творчість, перші твори баладного, історичного й елегійного жанрів: "Причинна", "Тополя", "Катерина", "Думи мої, думи мої", "Перебендя", "Тарасова ніч", "Іван Підкова", "Гамалія".

Поема: "Гайдамаки": історична доля українського народу, повсталий народ як герой поеми, образ Яреми.

Поема "Наймичка" і еволюція образу жінки-матері, тема матері й сина.

Поема "І мертвим, і живим...": критичний перегляд української історії, викриття конформізму української еліти, настроєві інтонації твору.

Поема "Сон" ("У всякого своя доля"): Специфіка жанру і композиційні прийоми, сатиричний пафос твору.

Поєма "Кавказ": викриття загарбницької імперської політики, тема національно-визвольної боротьби.

Ідейно-тематичний зміст і художні особливості творів "Єретик", "Заповіт", "Розрита могила", "Великий льох", циклу "В казематі", "Мені тринадцятий минало", "І золотої, й дорогої", "Якби ви знали, паничі", "Доля", "Слава", "Муза".

Леонід Глібов – український поет-байкар. Розкриття алегоричного змісту байок "Щука", "Вовк та Ягня", "Лисиця-жалібниця", "Мірошник", "Мальований стовп", "Цуцик", "Журба".

Марко Вовчок – літературна «доня» Тараса Шевченка. Повість "Інститутка": ідейно-художня основа, світ персонажів; оповідання "Горпина", "Козачка".

Куліш П. "Чорна рада": поняття про історичний роман, версії тлумачення назви, історичні засади сюжету. Хутір – символ українського способу життя. Характеристика персонажів Івана Шрама, Якіма Сомка, Лесі та Петра Шраменків, Кирила Тура.

Нечуй-Левицький "Микола Джеря": особливості повісткування, образ месника-протестанта. "Кайдашева сім'я": соціально-побутова повість-хроніка, реалізм твору, актуальність проблеми батьків і дітей, утвердження цінностей національної етики, засоби комічного.

Панас Мирний "Хіба ревуть воли, як ясла повні?": поняття про соціально-психологічний роман, широта представлення народного життя, еволюція Нечипора Варениченка, проблеми життєвого вибору, питання типовості в реалістичному творі.

Карпенко-Карий І. "Сто тисяч", "Хазяїн". Поняття про жанр комедії.

Грабовський П. Ліричні герої поезій "До Русі-України", "До українців", "Швачка", "Трудівниця", "До Н.К.С."

Тесленко А. "Страчене життя": сюжетно-композиційні особливості твору, трагічний пафос.

Франко І. – письменник, учений, громадський діяч. Основні книги і праці. Франко-перекладач.

Лірика збірки «З вершин і низин». Загальне уявлення про зміст і композицію збірки. Франкова концепція поступу людства, вираз незламного оптимізму ("Гімн", "Каменярі", "Не пора, не пора, не пора", "Гримить").

Поетична збірка «Зів'яле листя». Місце любовної теми у творчості І. Франка, автобіографічність, широка гама почуттів ліричного героя, ідеалу кохання ("Чого являєшся мені у сні?" "Червона калино, чого в лузі гнешся?", "Ой ти дівчино, з горіха зерня").

Поєма "Мойсей" – одна із вершин творчості поета. Проблематика твору, пролог до поеми – заповіт українському народу.

Коцюбинський М. Еволюція художньої свідомості: від народництва і реалізму до модернізму.

Повість "Тіні забутих предків": фольклорно-міфологічне тло твору, образи Івана і Марічки як втілення романтичної ідеї незнищенності кохання.

Психологічна новела *"Intervezzo"* з жанровими ознаками «поезії в прозі». Автобіографічна основа, проблеми душевної рівноваги і специфіки творчого процесу, символічні образи, поетика імпресіонізму.

Леся Українка. Роль родини, культурного оточення, самоосвіти у формуванні світобачення письменниці. Символічність, романтичні образи, патріотизм, світоглядна декларація сильної вольової особистості в ліричних творах *"Стояла я і слухала весну"*, *"І все-таки до тебе думка лине"*, *"Sontra spem spero"*).

Драма-феєрія *"Лісова пісня"*. Фольклорно-міфологічна основа сюжету, символічність образів, природа і людина в творі, художні особливості.

Кобилянська О. Формування світогляду письменниці (європейська культура, український феміністичний рух), *"Земля"* – психологічне трактування вічних проблем (людини і землі, злочину і кари) на українському матеріалі. Персональний світ твору. Глибокий психологізм і символізм.

Стефаник В. Новаторство письменника. *"Новина"* – висвітлення трагедії покутського села; *"Камінний хрест"* – психологічне розкриття теми еміграції *"Марія"* – проблеми війни і жіночої долі. Поняття про жанр новели.

Винниченко В. Багатство психологічних засобів розкриття дитячого характеру в оповіданнях *"Федько-халамидник"*, *"Кумедія з Костем"*.

Олександр Олесь. Неоромантичні, символістські тенденції, прагнення гармонії людини і природи. Музичність, звукова виразність поезій *"Чари ночі"* (*"Сміються, плачуть солов'ї"*), *"О слово рідне, орле скутий..."*, *"З журбою радість обнялась"*, *"Айстри"*, *"Не беріть із зеленого лугу верби"*, *"Рідна мова в рідній школі"*.

Розділ 4 Література ХХ століття (перша половина)

Тичина П. – найбільший модерніст ХХ століття, трагізм його творчої долі. Потужне ліричне «Я» як символ нової людини, поєднання різних стильових тенденцій, наскрізна оптимістична тональність, життєствердна настроєність у віршах *"Гаї шумлять"*, *"Ви знаєте, як липа шелестить"*, *"О панно Інно, панно Інно"*, *"Коли в твої очі дивлюся"*, *"Арфами, арфами"*. Мотиви української національної революції у творах *"Золотий гомін"*, *"Скорбна мати"*, *"Пам'яті тридцяти"*, *"Загупало в двері прикладом"*. Патріотично-громадянський пафос у вірші *"Я утверждаюсь"*, поемі *"Похорон друга"*.

Рильський М. Різногранний творчий шлях митця, приналежність до групи київських неокласиків. Мотиви пошуків душевної рівноваги, краси в житті та душі людини, патріотизм, сповідальність у творах *"Яблука доспіли"*, *"Слово про рідну матір"*, *"Рідна мова"*, *"Мова"*, *"Троянди й виноград"*, *"Шопен"*.

Сосюра В. Поетичний образ України, її краси і величі у вірші *"Любіть Україну"*. Інтимна лірика: *"Білі акації будуть цвісти"*, *"Коли потяг у даль загуркоче"*, *"Марії"*.

Микола Хвильовий. Тематичне і стильове розмаїття його прози. *"Я (Романтика)"* – проблема внутрішнього роздвоєння людини між гуманізмом і обов'язком.

Яновський Ю. Історична правда, умовність зображення, ідея протиставлення загальнолюдських вартостей класовим, ідея нетлінної вартості

національних основ буття у романі *“Вершники”* (новели *“Шаланда в морі”*, *“Подвійне коло”*, *“Дитинство”*).

Валерян Підмогильний – автор інтелектуально-психологічної прози. Світовий мотив підкорення людиною міста, ідея самоствердження у романі *“Місто”*.

Остап Вишня. Трагічна творча доля українського гумориста, велика популярність і значення його гуморесок (*“Моя автобіографія”*), Оптимізм, любов до природи і заклики до її збереження у збірці *“Мисливські усмішки”* (*“Як варити і їсти суп з дикої качки”*, *“Каченята плачуть”*, *“Вальдшнеп”*, *“Сом”*, *“Заєць”*, *“Лисиця”*).

Кочерга І. Державницькі ідеї, колоритні постатті в історичних драмах *“Ярослав Мудрий”*, *“Свіччине весілля”*.

Куліш М. Національний матеріал і вселюдські цінності у п’єсі *“Мина Мазайло”*.

Розділ 5. Література української діаспори .

Трагедія голодомору в українському селі 1933 року в романах У. Самчука *“Марія”* і В. Барки *“Жовтий князь”*.

Іван Багряний. *“Тигролови”* – авантюрно-пригодницький роман. Динамічність сюжету, романтичність стилю, символіка, гуманістична ідея перемоги добра над злом.

Євген Маланюк. Художнє осмислення буттєвих проблем, ностальгічні мотиви, філософічність поезій.

Розділ 6. Література ХХ століття (друга половина).

Малишко А. Пісенна творчість. Інтимна, патріотична лірика, образне багатство у віршах *“Важкі вітри не випили роси”*, *“Пісня про рушник”*, *“Україно моя”*.

Довженко О. – засновник поетичного кіно. Доля народу крізь призму авторського бачення і оцінки у кіноповісті *“Україна в огні”*. Автобіографічна основа, сповідальність оповіді, поєднання минулого і сучасного, морально-етичні проблеми в кіноповісті *“Зачарована Десна”*.

Гончар О. Загальна характеристика доробку. Проблеми духовного відродження нації в романі *“Собор”*.

Стельмах М. Краса душі українців, багатство традицій, формування творчої особистості в повісті *“Щедрий вечір”*.

Загребельний П. Історія і сучасність в романі *“Диво”*.

Симоненко В. Громадянська та інтимна лірика. Образ України, мотив ссамоствердження людини у складному сучасному світі у віршах *“Лебеді материнства”*, *“Є в коханні і будні, і свята”*, *“Де зараз ви, кати мого народу?”*, *“Задивляюсь у твої зіниці”*, *“Кирпатий барометр”*, *“Ти знаси, що ти – людина?”*, *“Вона прийшла”*.

Григір Тютюнник. Глибокий психологізм новел *“Три зозулі з поклоном”*, *“Оддавали Катрю”*, *“Зав’язь”*.

Павличко Д. Громадянські та інтимні мотиви у віршах *“Коли помер кривавий Торквемада”*, *“О слово рідне, хто без тебе я?”*, *“Ти зрікся мови рідної”*, *“Два кольори”*, *“Я стужився, мила, за тобою”*, *“Лелеченьки”*, *“Два кольори”*, *“Дзвенить у зорях небо чисте”*, *“Коли ми йшли удвох з тобою”*.

Ліна Костенко. Історико-фольклорна основа роману у віршах *"Маруся Чурай"*, духовне життя нації крізь призму нещасливого кохання, проблеми індивідуальної свободи людини, митця і суспільства. Філософічність, інтелектуалізм, сповідальність у віршах *"Пастораль ХХ сторіччя"*, *"Моя любов, я перед тобою"*, *"Світлий сонет"*, *"Життя іде і все без коректур"*, *"Розкажу тобі думку тасмну"*, *"Тут обелісків ціла рота"*

Стус В. – поет як символ незламного духу, збереження людської гідності. Основні проблемно-тематичні лінії у віршах *"Як добре те, що смерті не боюсь я"*, *"На колимськiм морозі калина"*, *"У порожній кімнаті"*, *"За літопислом Самовидця"*, *"Верни до мене, пам'яте моя"*.

Драч І. – невтомний шукач нового змісту і нової форми в поезії (*"Балада про соняшник"*, поема-цикл *"Чорнобильська мадонна"*).

Олійник Б. Громадянський пафос, прониклива інтимність віршів *"Пісня про матір"* (*"Посіяла людям літа свої літечка житом"*), *"Мамо, вечір догоря"*, *"В оборону хліба"*.

Розділ 7. Сучасна українська література (оглядово).

Розділ 8. Література рідного краю (оглядово).

Матеріали з теорії літератури: (зробіть, будь-ласка, список основних тропів й необхідних знань про роди, види жанри, а також складові сюжету й композиції, які Ви використали у своїх тестах).

2. Структура білету вступного випробування

Білет вступного випробування генерується програмними засобами на підставі індивідуального пін-коду, який вступник отримує шляхом «сліпої» вибірки. Індивідуальний білет формується шляхом вибірки з масиву ідентичних за складністю завдань з усіх розділів програми. Усі тестові завдання є завданнями закритого типу одного рівня складності.

Орієнтовна кількість завдань – 25. Максимальна кількість балів 50, мінімальна позитивна кількість балів – 12.

3. Критерії оцінювання відповідей вступника

Вступників зараховують на навчання до Інституту наказом ректора Університету за результатами конкурсного відбору, який проводять на основі середнього балу додатку до диплома спеціаліста (магістра), розрахованого як середнє арифметичне всіх оцінок додатку (включаючи державну атестацію, з округленням до сотих бала й помноженого на 10) та вступного випробування з профільної дисципліни (оціненого в 50-бальній шкалі) й на підставі укладеної угоди. Результат вступного випробування вважається позитивним, якщо вступник склав його з оцінкою не нижче 12 балів.

Обговорення результатів конкурсного відбору щодо кожного вступника проводиться на закритому засіданні фахової комісії. Рішення про рекомендацію до зарахування приймається відкритим голосуванням, в якому приймає участь склад даної комісії, простою більшістю голосів. При рівній кількості голосів голос голови комісії є вирішальним.

4. Перелік рекомендованої літератури

Українська мова

1. Бондаренко О.А. Українська мова. Посібник. На допомогу вступникам до вузів. – К.: Вища школа, 1974. – 216 с.
2. Головащук С.І. Словник-довідник з правопису та слововживання. – К.: Наукова думка, 1989. – 832с.
3. Гуйванюк Н. В., Бережан Л. В., Бузинська В. Є. та ін. Українська мова: Тестові завдання. – К.: ВЦ “Академія”, 1999. – 528с.
4. Козачук Г.О. Українська мова для абітурієнтів: Навч. посібник. – 3-тє вид., стереотипне. – К.: Вища школа, 2001. – 272 с.
5. Коломієць М.П., Регушевський Є.С. Словник фразеологічних синонімів. – К.: Рад. школа, 1988. – 200с.
6. Мацько Л. І., Сидоренко О. М. Українська мова: Посібник для старшокласників і абітурієнтів. – К.: Либідь, 1995. – 432с.
7. Мельничайко В. Я. Українська мова. Довідник для учнів та абітурієнтів: Навч. посібник. – Тернопіль: Навч. книга – Богдан, 2004. – 368с.
8. Мілянєвський Е. Шкільний довідник з української мови. 5-11 клас. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2004. – 208с.
9. Пентиліук М.І. Культура мови і стилістика: Пробний підручник для гімназій гуманітарного профілю. – К.: Вежа, 1994. – 239с.
10. Плющ М.Я., Грипас Н.Я. Граматика української мови в таблицях: Навч. посібник. – К.: Вища школа, 2004. – 164 с.
11. Полюга Л.М. Словник антонімів української мови. – К.: Довіра, 1999. – 275с.
12. Полюга Л.М. Словник синонімів української мови. – К.: Довіра, 2001. – 476с.
13. Рідна мова: Підручник для 5-го класу / Г. Р. Передрій, Л. В. Скуратівський, Г. Т. Шелехова, Я. І. Остаф. – 5-те вид. – К.: Освіта, 1996. – 287с.
14. Рідна мова: Підручник для 6-го класу / Г. Р. Передрій, Л. В. Скуратівський, Г. Т. Шелехова, Я. І. Остаф. – К.: Освіта, 1996. – 286с.
15. Рідна мова: Проб. підруч. для 7-го класу / Г. Р. Передрій, Л. В. Скуратівський, Г. Т. Шелехова, Я. І. Остаф. – К.: Освіта, 1994. – 287с.
16. Рідна мова: Підруч. для 8-го класу / Л. В. Скуратівський, Г. Т. Шелехова, Я. І. Остаф. – К.: Освіта, 1996. – 175с.
17. Словник труднощів української мови / За ред. С.Я.Єрмоленко. – К.: Рад. школа, 1989. – 334с.
18. Ткачук Т. П. Українська мова. Довідник для старшокласників та абітурієнтів. Навч. посібник. – Тернопіль: Навч. книга – Богдан, 2004. – 144с.
19. Українська мова: Підручн. для 10-11 кл. школи з укр. та рос. мовами навчання / О. М. Беляєв, Л. М. Симоненкова, Л. В. Скуратівський, Г. Т. Шелехова. – К.: Освіта, 1998. – 240с.
20. Український правопис / НАН України, Ін-т мовознавства імені О.О.Потебні; Ін-т української мови – стереотип. вид. – К.: Наук. думка, 2004. – 240с.
21. Шелехова Г. Т., Скуратівський Л. В. Рідна мова: Підручник для 9 кл. –

К.: Освіта, 2001. – 256с.

22. Ющук І.П. Рідна мова: Підручник для 5 кл. – К.: Освіта, 1998. – 239с.
23. Ющук І.П. Рідна мова: Підручник для 6 кл. – К.: Освіта, 1998. – 224с.
24. Ющук І.П. Рідна мова: Підручник для 7 кл. – К.: Освіта, 2002. – 288с.
25. Ющук І.П. Рідна мова: Підручник для 8 кл. – К.: Арт-Освіта, 2004. – 256с.
26. Ющук І.П. Українська мова: Навчальний посібник для підготовчих відділень. – К.: Вища школа, 1984. – 311 с.

Українська література

1. Антологія світової літературно-критичної думки. – Л., 1996.
2. Бернадська Н., Задорожна С. Українська література. – К., 1995.
3. ГДІ. Література: Тестування. Твори. – К.: Майстер-клас, 2006. – 304 с.
4. Дніпрова хвиля: хрестоматія нововведених творів до шкільних програм / Упорядник В.Я.Неділько. – К., 1993.
5. Духовні криниці: хрестоматія української літератури / упорядник Г.Семенюк, П.Хропко. – К., 1997. – Ч. I-II.
6. Єфремов С. О. Історія українського письменства. – К.: «Феміна», 1995. – 688 с.
7. Живе слово: Нововведені імена у програму з української літератури: У 3 кн. / Упорядник Н.Гаєвська, Л. Монастирецький; за ред. В.Неділька. – К., 1995.
8. Живиця. Хрестоматія української літератури ХХ століття / За ред. М.Конончука. – К., 1998. – Кн. I-II
9. Жулинський М. Із забуття – в безсмертя. Сторінки призабутої спадщини. – К., 1990.
10. Історія української літератури ХІХ століття: У 3 кн. Кн. 1: Навч. Посібник / За ред. М.Т. Яценка. – К.: Либідь, 1995. – 368 с.
11. Історія української літератури ХІХ століття: У 3 кн. Кн. 2: Навч. Посібник / За ред. М.Т. Яценка. – К.: Либідь, 1996. – 384 с.
12. Історія української літератури ХІХ століття: У 3 кн. Кн. 3: Навч. Посібник / За ред. М.Т. Яценка. – К.: Либідь, 1997. – 432 с.
13. Історія української літератури ХХ століття: У 2 кн. Кн. 1: Перша половина ХХ ст. Підручник / За ред. В.Г.Дончика. – К.: Либідь, 1998. – 464 с.
14. Історія української літератури ХХ століття: У 2 кн. Кн. 2: Друга половина ХХ ст. Підручник / За ред. В.Г.Дончика. – К.: Либідь, 1998. – 456 с.
15. Літературознавчий словник-довідник / Р.Т. Гром'як, Ю.І. Ковалів та ін. – К.: ВЦ «Академія», 1997. – 752 с.
16. Невінчана Н.В. Тестування. Українська література. – Вип. 2. – К.: Майстер-клас, 2007. – 368 с. (Серія «ГДІ, або Готуйся до іспитів»).
17. Нові імена в програмі з української літератури / Упорядн. В.Неділько. – К., 1993.
18. Українська література у таблицях і схемах / О.Г.Противенська, М.Г.Мещерякова, Я.В.Теміз. – Х.: Видавнича група «Академія», 1999. – 100 с.
19. Українська література: конспект / Юлія Солод. – К.: «Козаки», 1996. – 384 с.

20. Українська література: Хрестоматія для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. / Упоряд. Р.В.Мовчан. – К.: Ірпінь: ВТФ «Перун», 2007. – 688 с.
21. Українська мова та література. Довідник. Книга 2: Українська література / Борзенко О.І., Гетьманець М.Ф.: Навч. посіб. – Х.: Факт, 2008. – 112 с. – (Серія журналу «Вісник ТІМО»).
22. Українська мова та література. Комплексна підготовка / С.В. Ломакович, А.О.Панченко, Т.О. Лук'янчук та ін.: Навч. посіб. – Х.: Факт, 2008. – 264 с. – (Серія журналу «Вісник ТІМО»).
23. Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики. – К.: Рось, 1994. – Т. 1. – 704 с.
24. Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики. – К.: Рось, 1994. – Т. 2. – 720 с.
25. Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики. – К.: Рось, 1994. – Т. 3. – 688 с.
26. Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики. – К.: Рось, 1995. – Т. 4. – 705 с.
27. Усі українські письменники / Упорядник Ю.Хізова, В.Щоголева. – Х., 2005.